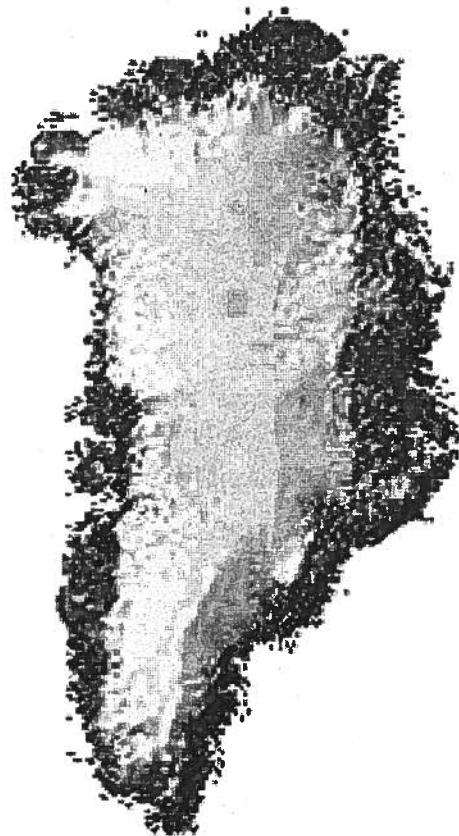
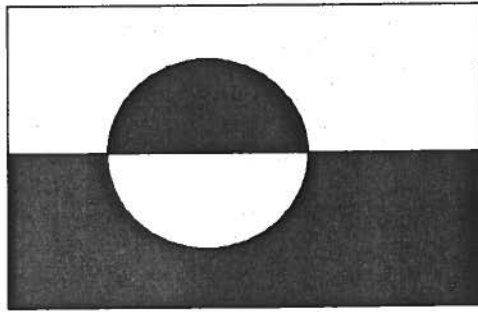

Kalaallit Inuiattut Ulluat

Inuiattut ullorsiorneq

Kalaallit Nunaat ukiorpassuarni qallunaat naalagaaffiata ataani inissisimareerluni Juunip 21-iani 1979-imi namminersulerpoq - taamaasilluta Juunip 21-iat inuiattut ullorsiorfigisarpaput. Ullorsiornermi assigiinngitsorpassuarnik pisoqartarpoq, nalliuttorsiorneq imaannaangitsoq naqissuserusullugu.

Piffinni tamani nalliuttorsiorneq ullaamiit aallartinneqartarpoq: erfalasut qullarneqartarput inuillu assukkorsorlutik naalagiaqatigiittarlutik. Ullormi tassani inuiattut erinarsuutigut immikkut pingaartutut ittarput – inuiattut erinarsuuteraarput "Nunarput utoqqarsuanngoravit" massakkulli nalinginnaavoq taassuma saniatigut "Nuna asiilasoq" aamma inuiattut erinarsuutit atorneqartarnera.

Ullup ingerlanerani illoqarfiit nunaqarfiillu katerisimaartarfiini assigiinngitsorpassuarnik pisoqartarpoq: aaqqissuisut assigiinngitsut kalaaliminernik, kaaginik tiinik kaffinillu sallaallertarput, oqalugiartoqartarpoq, inunnillu inuiaqatigiinnut malunnaatilimmik suliaqarsimasunik nersornaasiisoqartarluni. Amerlasuut "kalaallit kaagianik" sanasarput ullup ingerlanerani ilaminnut sallaasiussassanut ilaatillugu.

Piffinni aaqqissuisut apeqqaallutik pisut imaaginnavittarput – inuiaat, meeqqaniit utoqqarnut, sammisassaqartinniarneqartarput, soorlu: nereqatigiinnerit, pinnguaatinik unammiaarnerit, atisanik takutitsinerit, isiginnaartitsisartut takutitsinerinik. Ulloq taanna inuit piginnaanillit assigiinngitsut sassartinneqartarput arlaannillu takutitsisillugit.

Nalliuttorsiorneq unnukkat aamma ingerlanneqartarpoq, soorlu nipilersortartunik assigiinngitsunik appisimaartoqartarluni qitinnermik.

Ullut nalliuttorsiorfiit allat assigalugit ileqquuvoq kalaallit assuarlutik inuiattut atisaminnik atisalersortarnerat. Nunatta sineriaani "kalaallisuut" assigiinngitsunik iluseqartarput, soorlu avanersuarmi angutit puisit amiinik kameqartarput, nannup amianik nanoqartarlutik ("qarliit") kiisalu qaortumik annoraaqakkajullutik. Kujataani angutit qernertunik kameqakkajupput, qernertunik qarleqarlutik qaortumillu annoraaqarlutik.

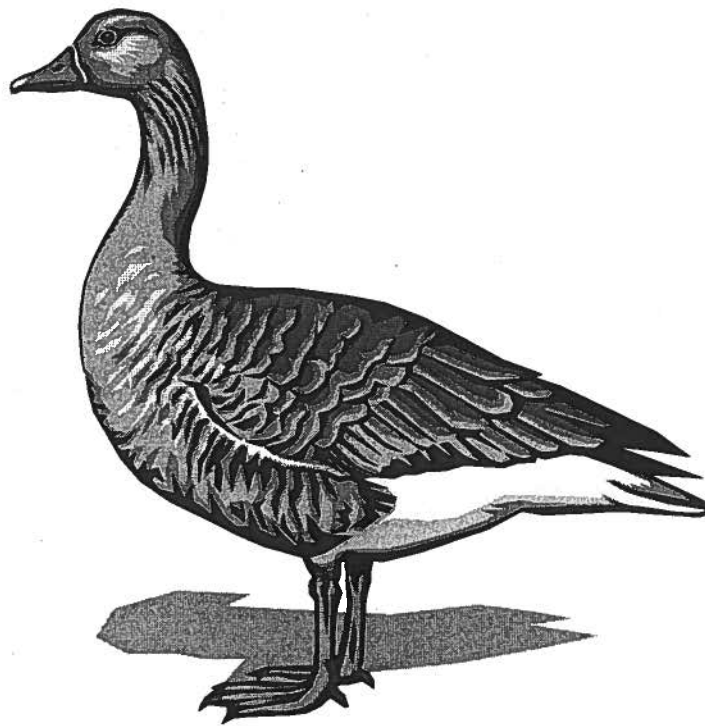
Ilinniartitsisumut:

Inuiattut ullorsiortarnerput qulequtaralugu suliarineqarsinnaasut:

- Erfalasoqarnermut inatsisit il.il
- Erfalasoqarnerput eqqartorneqarsinnaavoq, kiap ilusilersorsimaneraa, qanga atulersimanersoq, erfalasoqarnermut inatsisit il.il
- Inuiattut erinarsuutigut tusarnaarneqarsinnaapput/atuarneqarsinnaapput eqqartorneqarlutillu
- Kalallit kaagiat qanoq sananeqartarnersoq misissorneqarsinnaavoq sanasoqarlunilu
- Inuiattut ullorsiormermi aqqissuisussat/aaqqissuisartut kikkunersut misissorneqarsinnaavoq
- Inuiattut ullorsiormissamut pisussat paasiniarneqarsinnaapput atuartullu namminneq ullup ingerlarnga aqqissussagaluarunikku susoqartikkusunnerlugu eqqartuisinnaallutik/allaaserinnissinnaallutik
- Kalaallisuut misissorneqarsinnaapput, assigiinngitsut tamakkerlugit (Assit/ katersugaasivik/ mersortarfinnut pulaarneq/ inunnik apersuineq)
- Atuartut namminneq paasisaqarusussinnaapput il.il

Moortap unnukkua

Moortap unnukkua:

Qangarujussuarooq ukioq 315-imiit 399-ip tungaanut angut Martinimik atilik inuusimavoq. Danmarkimi Mortenimik taaneqartarpoq, ativigisimavaali "Martin Toursimiu". Tours Frankrigimi illoqarfiuvoq Moortap najugaqarfiginikuusaa.

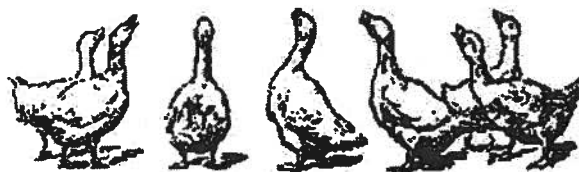
Moortat uppertorujussuusimavoq, pitsaasoq naapertuilluarterlu. Illoqarfik biskobimik amigaateqalermat inuiaqatigiit piumasarisimavaat Moortat biskobinnussasoq. Moortat piumasimangikkaluarpoq aniguniarsarisimagaluarlunilu iluatsinngitsumik.

Ullut ilaanni illoqarfiup atorfilittai ulapaartillutik illuni qanilliartermassuk Moortap nalusimangilaa biskobitit toqqariartorlugu aggersut. Isaariap tunuatigut qimaasimavoq qeerlutuutimillu akornannut toqqorluni. Atorfillit takkukkamik ujaasillutik aallartissimapput sapinngisannguartik tamaat atorlugu, nassaarinaguli. Ujaasineq tunniutiinnarfigilerutterlugu qeerlutuut sakkortungaatsiartumik nipiliortut tusaalersimavaat. Nipi eqqumiigisartik malillugu qeerlutuut takusarsimavaat, tassanilu Moortat ilungersoqaluni qeerlutuutut isikkoqarniarsarisooq nassaarisimallugu.

Tassalu Moortat ukiumi 372-imi biskobitit toqqagaavoq atorfittaaminilu pitsaalluinnartumik sulilluni. Nunagisani tamaat angalaarfigisimavaa mattuttoqarfinnillu arlariinnik pilersitsiorlorluni. Qeerlutuukasiilli kamaatingaatsiarsimavai aaliangersimallunilu pillarumallugit ukiumut ikinnerpaamik ataasiarluni nerineqartassasut.

Moortat novembarip arfineq pingajuanni 397-imi toqusimavoq Toursimilu novembarip aqqarngani ilisaasimalluni. Toqunerata kingorna

aaliangertoqarsimavoq immikkut ittumik "qeerlutuut ulluannik" toquffiata nalaani ulloqartassasoq. Danmarkimilu novembarip qulingani "Moortap unnua" nalliussineqartarpoq, naak ilumoortumik ilisaanera aqqarnganiikkaluartoq. Moortat martyriunngitsuni siullersaalluni iluartautiltanngorpoq, toquvorli Jiisusi upperisarinagu allamilli upperisaqarluni.

Tassalu tamakku tunuliaqataralugit "Moortap unnukkua" ullumikkut nalliuttorsiuutigisarpaput. Martin Moortanngorpoq, qeerlutuumik siatartortalerpugut kiisalu nalliuttorsiorfik novembarip aqqarnganiinnani qulinganiilerpoq.

Upperisapalaaq (overtro):

Novembarip aqqarngani - Moortat iluartautilitap ullua – takussutissippaa juullip silassaa:

- ”Sikkernerit orpimmiit tamaavimmik nakkarsimangikkunik, qaqqorimmik juullisiussaagut!”

”Moortap unnukkua”-ta samminissaanut suliaasiissutinut siunnersuutit:

- Tours Frankigimiittoq nunalerutini nassaarisiuk.
- Internetikkut palasit hierarkiat (*qulequtai pillugit - præstetiler*) misissorsigit.
- Tamatumani aamma mattuttoqarfiit sumiinersut, sumut kikkunnullu atorneqartarnersut misissorsinnaavasi.
- Oqariaaseq *naapertuilluartoq upperluartorlu* klassimi oqallisigisiuk. Qaagukkut taamaattarpat?

Ilinniartitsisumut:

Internetikkut nittartakkat nassaassarsiorfigineqarsinnaasut makkuupput:

- <http://www2.traditioner.dk/Mortensaften.html>

tassani Moortap oqaluttuassartaa assigiinngitsualuillu soqutiginarsinnaasut nassaarinqarsinnaapput

- <http://www.dk-kogebogen.dk/info/link-til-os/hoejtid/mortensaften/mortensaften.php>

tassani opskriftit assigiinngitsorpassuit nassaarinqarsinnaapput

- <http://www.lokalarkiver.dk/nakskov/text/aarsfest/index.htm>

tassani qallunaat nunaanni nalliuttorsiorfiit assigiinngitsorpassuit nassaarinqarsinnaapput misissuiffigineqarsinnaallutillu

Lucia iluartoq pillugu oqaluttuaq

Lucia iluartoq:

Ukioq 300-p missaani niviersiaqarsimavoq pinnerluinnartumik Luciamik atilimmik Siciliani Italiamiittumi najugaqartuusumik. Ullut ilaanni Luciap anaanaa napparsimalersimavoq. Luciap anaanani asalluinnarpaa nappaallu ulorianartuummat katsorsarneqarsinnaannginnera nikallungassutigeqalugu.

Ullut ilaanni illoqarfimmi pisiniartilluni inuit tupinnartorsuarnik Agatep Iluartup ilisimaffiani pisoqartarsimasoq oqaluppallutut tusaavai. Lucia tuaviinnaq anaaminut angerlamut arpassimavoq iliveqarfimmullu ilagalugu. Apuukkamik Agatep Iluartup ilerrani seeqqumiartutik qinulersimapput, Luciap anaanaa katsorsaqqullugu. Qinutilluni Lucia neriorsuuteqarpoq, anaanani aaqqissappat mattuttunngussalluni illoqarfimmilu piitsunut pigisani tamarluinnaasa tunniutissallugit. Tassalumi Luciap anaanaa tupinnaannartumik iluarsivoq Luciallu aningaasat katinnissaminut pisassaagaluani tigusussimavai, neriorsuutinilu eqquutsinniarlugit aningaasaatini illoqarfimmi piitsunut tamanut agguaassimallugit.

Lucia angummut inuusuttumut katittussanngorsimagaluarpoq, kisiannili neriorsuutini eqquutsikkumallugit katinniarunnaarsimavaa. Angutip inuusuttup qimatsinnini assorujussuaq paasiuminaatsissimagamiuk kamalersimavoq, kejserillu sakkutuuanut oqariartorsimalluni - Lucia kristumiuunerarlugu Guutimut Jiisusimullu uppernertuunerarlugu.

Taamanikkut inerteqqutaalluinnarpoq kejseriunngitsumik allanik upperisaqarnissaq.

Lucia eqqartuussiviliaanneqarsimavoq sakkortunerpaamillu pineqaatissinneqarluni: ikummatit-sivimmi ikuallanneqarneq. Taamaasilluni Lucia ikuallanneqariartorpoq - ikuallalluarumallugu kinersaammik, harpiksimik, uuliamillu taninneqarpoq ikuallaaviliaanneqarlunilu. Inneq ikinne-qarmat kukunniarsimagaluarpaat iluaqutaanngitsumilli. Innermik kukuttaraluaramikku ikuallakkussinnaasimannigilaq. Inuit isumaqartarput Luciap Jiisusi upperingaaramiuk ikiortissimassasoq.

Kejserip sakkutuuisa Luciap ikuallagaanissa qilanaarisimagaluarpaat Lucialu ikuallakkusunngiinnarmat sakkutuut ilaat kamaammersimavoq Lucialu orneriarlugu savimminik kapisimavaa toqullugu.

Lucia iluartaunngortinneqarpoq upperisani toqussani tikillugu upperuarsimagamiuk. Taamaasillunilu ateqalerpoq Lucia Iluartoq. Sankta isumaqarpoq iluartoq.

Lucia Iluartup suliarinissaanut eqqarsaatissiissutaasinnaasut:

- Titartakkanik katitikkanik Lucia Iluartoq pillugu oqaluttuaaraliorneq
- Oqaluttuaq malillugu qalipagaaraliorneq
- Oqallinneq – misissorsigit oqariartuutit, soorlu *iluartoq* (qaqugukkut iluartunngortarpat?), *tupinnartut* (sunaana tupinnartoq?)
- Nunalerutini Italia Sicilialu ujarneqarsinnaapput
- Paasisutissanik Italiami ukiup 300-p nalaani pisimasunik oqaluttuurtunik internet-ikkut ujarlerneq: kina kejseriua? Upperisaq suna aallunneqarpa? Allarpasuillu eqqarsaatigineqarsinnaasut.
- Luciap erinarsuutaa oqaatsini assigiinngitsuni erinarsorneqarsinnaavoq

Luciap erinarsuutaa:

Tuluttut (1):

The silver star shines on the sea,
The waves are calm, the wind is favorable
Come to my quick little boat!
Santa Lucia! Santa Lucia!

With this west wind so gentle,
Oh, how wonderful it is to be at sea!
Come passengers, come away!
Santa Lucia, Santa Lucia!

Oh sweet Naples, oh blessed sun,
where creation wished to smile!
You are the command of harmony!
Santa Lucia! Santa Lucia!

Now why do you delay? The evening is
beautiful
A cool and light wind is blowing
Come to my quick little boat!
Santa Lucia! Santa Lucia!

Italiamusut:

Sul mare luccica l'astro d'argento
Placida è l'onda, prospero è il vento.(repeat
both)
Venite all'agile barchetta mia!
Santa Lucia, Santa Lucia! (2x)

Con questo zeffiro così soave,
oh! com'è bello star sulla nave!(repeat both)
Su passeggeri, venite via!
Santa Lucia, Santa Lucia! (2x)

O dolce Napoli, o suol beato,
ove sorridere volle il creato!(repeat both)
Tu sei l'impero dell'armonia!
Santa Lucia, Santa Lucia! (2x)

Or che tardate? Bella è la sera
Spira un'auretta fresca e leggera.(repeat both)
Venite all'agile barchetta mia,
Santa Lucia, Santa Lucia! (2x)

Tuluttut (2):

The night goes with weighty step
round yard and (stove i.e. house, hearth?)
round earth, the sun departs
leave the woods brooding
There in our dark house,
appears with lighted candles
Saint Lucia, Saint Lucia.

The night goes great and mute
now hear it swings
in every silent room
murmurs as if from wings.
Look at our threshold stands
white-clad with lights in her hair
Saint Lucia, Saint Lucia.

The darkness shall soon depart
from the earth's valleys
thus she speaks
a wonderful word to us
The day shall rise anew
from the rosy sky.
Saint Lucia, Saint Lucia.

Svenskisut:

Natten går tunga fjät
rund gård och stuva;
kring jord, som sol förlät,
skuggorna ruva.
Då i vårt mörka hus,
stiger med tända ljus,
Sankta Lucia, Sankta Lucia.

Natten går stor och stum
nu hörs dess vingar
i alla tysta rum
sus som av vingar.
Se, på vår tröskel står
vitklädd med ljus i hår
Sankta Lucia, Sankta Lucia.

Mörkret ska flykta snart
ur jordens dalar
så hon ett underbart
ord till oss talar.
Dagen ska åter ny
stiga ur rosig sky
Sankta Lucia, Sankta Lucia.

Tyskisut:

Dunkelheit liegt so schwer,
auf allem Leben.
Sonne die scheint nicht mehr.
Nachtschatten schweben.
Durch dunkle Stub´ und Stall
schreitet im Lichterstrahl.
Sancta Lucia, Sancta Lucia.

Nacht war so groß und stumm,
nun hört ein Brausen
ums stille Haus herum
wie Flügelrauschen.

Seht dort, wie wunderbar,
kommt her mit Licht und Haar
Sancta Lucia, Sancta Lucia.

Bald flieht die Dunkelheit
aus dieser Welt.
Bald steigt dieser Tag erneut,
vom Himmelszelt.
welch wunderbarer Geist,

der uns dies Licht verheißt:
Sancta Lucia, Sancta Lucia

Kalaallisut:

Santa Lucia qaammarngup inua
Qaammaqqut ikiguk
pinnerninngortigut
Uummatinnut pisiguk
Nalunaarfigaluta
Juullerpaluttumik
Qiimmattarnartumik
Ullorissat qaamasut
Aqquaat atorlugu
Santa Lucia
Santa Lucia

Ilinniartitsisumut:

Internetikkut nittartakkat nassaassarsiorfigineqarsinnaasut makkuupput:

- <http://home5.inet.tele.dk/struntze/60.htm>

Tassani nittartakkami juullimut tunngasut assigiingitsorpassuit takuneqarsinnaapput, soorlu pinnguaatit, erinarsuutit allarpassuillu iserfigineqarsinnaallutillu tusarnaarneqarsinnaapput

- www.webhulen.dk/julenisserne/traditioner/luciaoptog

Tassani nittartakkami Luciamut iluartumut, juullimullu, tunngasut assigiingitsorpassuit nassaarineqarsinnaapput

- www.rk.dk/webrk/website4.nsf/0/5A718584D61572A3C1256C7F003CBA2D?OpenDocument

Tassani nittartakkami leksikon juullimut allanullu tunngassutilinnik paasissutissiivik takuneqarsinnaavoq

- <http://juleelsker.dk/sangtekster.htm>

Tassani nittartakkami takuneqarsinnaapput juullimut allanullu tunngassut inunnut ataasiakkaanut soqutiginaateqarluarsinnaasut, tassani opskriftikujuit aamma nassaarineqarsinnaapput

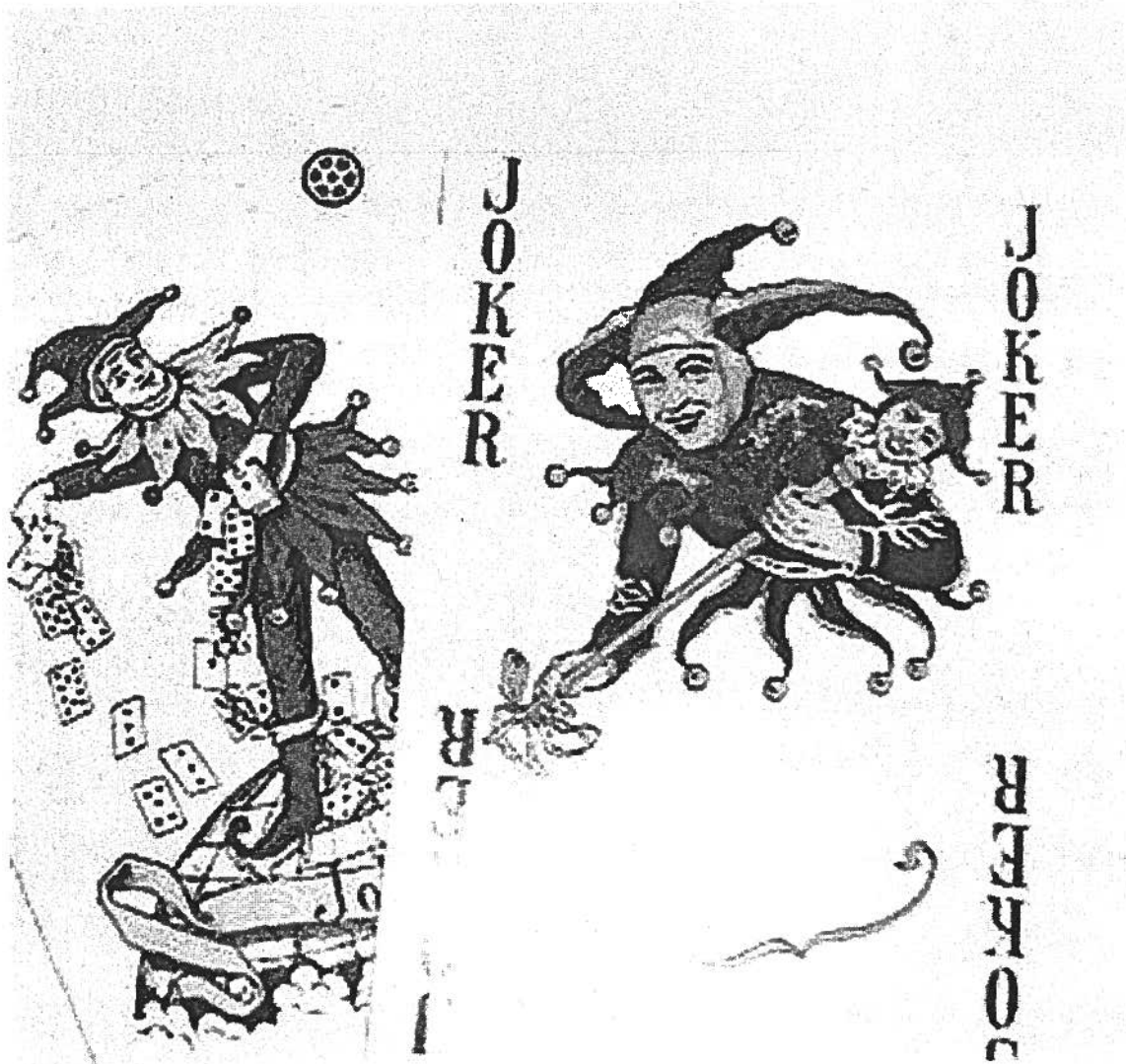
- <http://joske.hjem.wanadoo.dk/arkiv/jul02.htm>

Tassani nittartakkami takuneqarsinnaapput fact-it assigiingitsorpassuit internetimullu link-it assigiingitsut jullimut tunngassutillit nassaarineqarsinnaapput

- www.google.com
- www.msn.com
- www.altavista.com

Taakku internetikkut ujaasiffiit ilaat aamma nassaassarsiorfigineqarsinnaapput

Salloqittaavik!

Apriilip aallaqqaataa sianigiuk!

Apriilip aallaqqaataa tassa ulloq mianersornarfiusoq, pissutigalugu kammalaatit, ilaqquttat, suleqatit nalunngisallu salloqittaataasinnaasunik assigiinngitsorpasuarunik nassaarniartaramik. Soorlu assersuutigalugu oqaluttuat ingasattajaartut ilinnut oqaluttuarisinnaavaat tiguarniarsaralutit - oqaluttuaq upperineqarpat, ulloq iluatsitsiffiusaaq.

Salloqittaavik qanga pinngorpa?

Salloqittaavik ileqquvoq itsarnitsaneersoq upernaamut "ukiortaamullu" attuumassutilik. Upernaaq ukiortaatulit assingungajappoq. Piffissap taamaasinerani pinngortitarsuup kaaviiarnera "aallaqqaataaniit" aallartittarpoq, aammattaaq taamaasinerani pisarneq malillugu ulluinnarni pisartut mumisinneqartarput, uumisaarinerit pilikkatiginninnerillu pisarlutik, soorlu taamaasinerani sisorarfissiorneq ingerlanneqartartoq.

Europami ileqqoq nalunnginneqartoq "apriili salloqittarlugu" 1600-kkut aallartissimalerneranni Tyskland-imi pinngorpoq, ileqqorli assingusoq "qurinalerne" qanga Ruumamiutoqqani aamma nassaassaavoq. Tassani salloqittaanerit ukiortaamut attuumatinneqartarput, piffissaq aaliangersimasoq inummiit inummut (ullumikkutut ittoq) salloqittaanernut, uumisaarinerit pilikkatiginninnernullu atorineqartarsimavoq.

Soormita Apriilip aallaqqaataa?

Kulturit amerlanerit assigiinngitsorpasuarunik salloqittaanermut ulloqarput, pisarnertulli ukiup kaaviiarnerata (årets cyklus) pingaarutillit ilaanni inissisimasuusarlutik, soorlu ukiortaami.

Soormiuna Apriilip aallaqqaataani? Inuit ilaat isumaqarput ullup toqqarnerata attuumassutigigaa ullorsiutinik aqqissuusseqqinneq, kiisalu julianskit ullorsiutaanniit gegorianskit ullorsiutaannut ikaarsarneq. Frankrig nunani siulliulluni paavip Gregorius XIII-p ullorsiutaanik nangitsisuuvoq, tamannalu 1582-ip aallartilaarnerani pilluni. Tamatuma malitsaasa ilagaat ukiortaap Marsip naalernerani pisaraluartup Januaarip aallaqqaataanut "nuutinneqarnera." Teorii taanna malillugu taaguut "Poisson d'avril" (Apriilip aalisagaa), mittatiginninnerit ilagalugit inunnut ileqqunik nutaanik taamaattumillu aamma ukiortaap nuutsinneqarneranik akuersiumanngittunut attuumatillugu atulersimavoq.

Aprili arpaffigalugu:

Ukiut 150-200-t matuma siorna inuit salloqittaasarsimapput salloqittakkatik arpallutik takusaatinniarlugit imaluunniit iliuuseqartinniarlugit.

Inuiaqatigiit naasorissaasut salloqittaaviat ullutsinniit allaanerussuteqalaarpoq. 1700-kkut ingerlaneranni salloqittaankkut arlaat "Aprili arpatsittarsimavaat." Tassa ima paasillugu pilliutigineqartoq salloqittaankkut illoqarfiliartinniartarsimavaat imaluunniit aqqusinerlukartinniartarlugu ikuallattoqarnerarlugu imaluunniit arlaannik pisoqarnerarlugu. Salloqittakkap oqaaseq upperalugu iliuuseqarpat, soorlu aqqusinerlut anillalluni suaarutigineqartarsimavoq "salloqittaavik!" soorlu ullumikkut aamma taamaasiortartugut.

Taamatut Københavnimi salloqittaasernerit kingullersaat 1700-kkut naalerneranni pisimasoq nalunnginneqarpoq.

Paavi Gregorius XIII: Salloqittaaneq pillugu pisuussutigingikkaluarpa – ullorsiulli nutaaq eqqutaraa.

Salloqittaaviup sammineqarnerani suliassiissutaasinnaasut:

- Atuartut salloqittaasarnerat (siornatigullu misiginikuusaat) ataatsimut oqallisigineqarsinnaapput.
- Oqaluttuaat titartaganngorlugu oqaluttuaaqqatulluunniit quppersagaaqqatut sananeqarsinnaapput.
- Salloqittaavik nallertinnagu atuartut ilaquuttaminnut kammalaatiminnulluunniit tunngasumik salloqittaammik “pitsassuarmik” sanasinnaapput imal. misileraatissaminnik sanasinnaapput, soorlu misileraataassappat pilersarusiorneqarsinnaavoq qanoq salloqittaat ingerlanniarneqarneraq qanorlu iliortoqarniarnersoq nassuiaatilersorlugu.

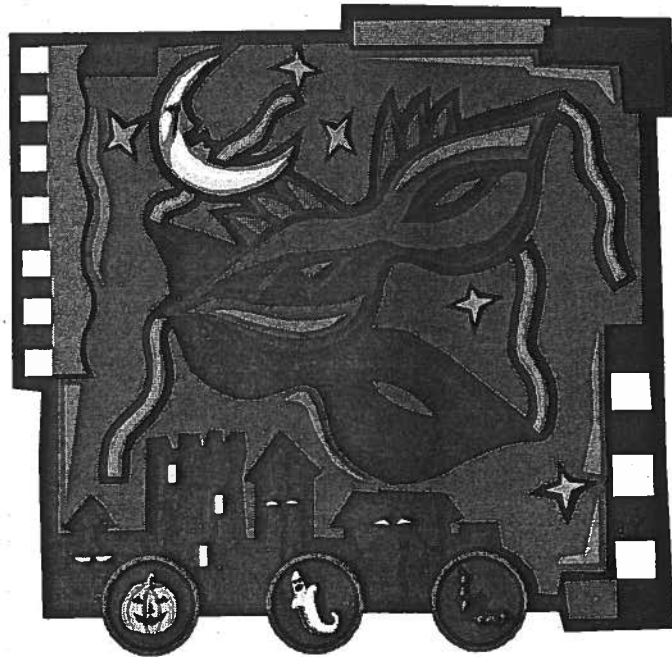
Ilinniartitsisumut:

Internetikkut nittartakkat nassaassarsiorfigineqarsinnaasut makkuupput:

- www.mariannejacobsen.dk/Aprilsnar.htm
(uani qarasaasialinnut salloqittaatit nuannersut nassaarineqarsinnaapput, kiisalu meeqqanut pinnguaatit assigiinngitsut aamma nuannersinnaasut nassaarineqarsinnaapput, aammattaaq assigiinngitsorpaaluit aliikkutassat nassaassaapput – nittartagaq qallunaatut allagartaqarpoq).
- www.rjlsoftware.com
(uani qarasaasiakkut pilikkatiginnissutaasinnaasut assigiinngitsorpassuit nassaarineqarsinnaapput, kisiannili nittartagaq *tuluttut allagartaqarpoq*).
- www.ahot.dk/jokes
(uani tissinartut/illarnartut assigiinngitsorpassuit nassaarineqarsinnaapput, amerlanerilliinersimasunut quiatsassaarutaapput – *qallunaatut oqaasertaqarput*).
- www.google.com
(uanga “aprilsnar” allariarlugu salloqittaannermut tunngasut assigiinngitsorpassuit nassaarineqarsinnaapput – *qallunaatut allagartallit*).

Sisorarfiup sapaataa

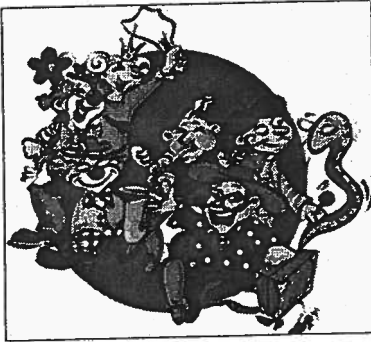
Anaalerivik

Unataavik

Sisorarfik

Sisorarfiup sapaataa nalliuttorsiorfiuvoq, meeqqat – aammalumi inersimasut – piumasaminnik assigiinngitsorpassuarnik eqqumiikajaanillu atisalersortarfiat.

Qangarsuaq sisorarfiup sapaataa ileqquusumik nuannaarfiuvoq. Anaalerinermi "qitsuk nappartamiittoq" ukioq qimagutsinniarlugu upernaarluk tikilluaqquniarlugu anaaneqartarsimavoq. Nappartaq ukiup ilisarnaataatut isumaqartinneqartarpoq qitsullu upernaamik isumaqartinneqartarluni. Taamaasillutik qitsummik uumasumik nappartamiititsisarsimapput !!

Oqartoqartarpoq qitsuk uumasooq atorineqartarsimasoq inuit isumaqartarsimammata qitsuk arnaqquassaanik anersaanillu ajortunik peqatipiloqartarsimassasoq taamaattumillu ajortuusoq. Taamaasillutik isumaqartarsimapput ukiup ingerlanerani qitsuk ajutoornernik amerlasuunik pisooqataasarsimassasoq, ukiumullu ataasiarluni anaaneqartarsimavoq ajortoq nammineq maluginiassammagu.

Ullumikkut qitsuk assiliangorlugu imal. titartaganngorlugu nappartamut assilialiunneqartarpoq. Iluani mamakujoqarsinnaasarpoq, naatitat imaluunniit mamartut assigiinngitsorpassuit nappartap aserornerani iluaniit nakkaasussanngortitat. Nappartamut anaalerunneq paarlakaajaalluni ingerlanneqartarpoq tassanilu qisuk imal. assigisaa atorlugu nappartaq aserorniarsarisarpaat. Nappartamik aseruisooq kunnginngortutut dronninginngortutulluunniit ajugaatinneqartarpoq.

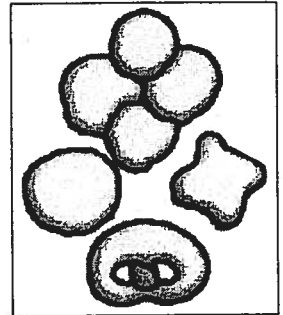
Ukiopassuit ingerlanerani atisanik kusanartunik atisalersortoqartarpoq. Italiamiut oqaaseraat karneval, isumaqartoq "neqimut inuulluaqqussut." Qangaanerusooq poorskernissaanut sapaatit akunnerit arfineq marluk sioqqullugit iisinaveersaarneq atorineqartarsimavoq Jiisusip toqunera toqusunillu makinnera eqqaaniarlugu. Iisinaveersaarneq (faste) isumaqarpoq annikitsunnguanik nerisassanik imigassanillu pisinnaaneq tassanilu nerisassat assigiinngitsorpassuit aaliangersimasut

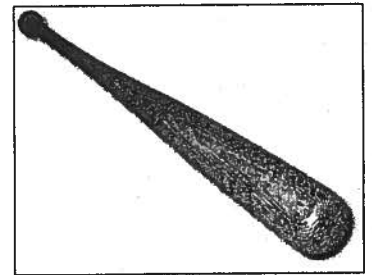
nerineqarsinnaanatik. Ila piffissap alianassusia taamaasillutik iisinaveersaernerup aallartinginnerani unnukkuani nereqatigiinnersuaqartarsimavoq, nerisassat imigassallu qanorsuarluunniit pisinnaasarlugit. Taamaasillutik atisalersoriarlutik qitillutik pinnguarlutillu nuannisartarsimapput.

Ullut 40-t iisinaveersaerneq ingerlasarsimavoq, tamatumallu nalaani Jiisusip toqussani (poorskip tungaanut) tikillugu aqquasaarnikuusai eqqarsaatigineqartarput. Poorskimi Jiisusi toqusunit makippoq taassumallu kingorna iisinaveersaerneq unittarpoq inuunerlu nalinginnaasoq aallarteqqinneqartarluni. Danmarkimi ilagiit katuullegarallartillugu iisinaveersaerneq aamma ator neqartarsimavoq. Ukiumi 1536-imi allanngortitsisoqarpoq taassumallu kingorna iisinaveersaerneq unitsinneqarsimavoq sisorarfiulli sapaataani nuannanneq ingerlatiinnarneqarsimalluni.

Sisorarfimmi poor' lutortarnerup nagguia tassaavoq qanga qajuusat kisiisa atorlugit nuannannermi sassaallertoqartarnera. Ulluinnarni iffialiassat ator neqartarsimapput, tassaasut qajuusat qerner nerusut. Ullumikkut sisorarfimmi poor' lut assigiinngitsorp passuusinnaapput, soorlu qaavatigut kusassaaserlugit mamartuliat imal. iluatigut assigiinngitsunik akoorlugit mamartuliat.

Sisorarfimmittaaq anaaleruteqartarpugut qisummik sanaajunnerukkajuttumik. Qanga unataat/anaalerut niviarsissanut anaattatut ator neqartarsimavoq, isumaqartarsimagamik siunissami meerartaarnissaminnut anaatinnertik iluaqutigisaraat. Ullutsinni unataat/anaalerut nuannariinnarlugu assiliassatullu ator nerusarparput.

Ilaatigut pinner saaserlugu ator sinnaasarparput, soorlu pappilissanik qalipaatilinnik kusassaaserlugu, qitsuaqqanik nippussuiffigalugu imal. nammineq piumasatsinnik kusassaasersorlugu.

Sisorarfiup sapaataani erinarsuutit:

Eqiasuk makillutit

Poor'lumik tuninnga

Poor'lumik pinngikkuma

Naalanngisaassaqaanga.

Fastelavn er mit navn

Boller vil jeg have

Hvis jeg ingen boller får

Så laver jeg ballade

Anaana, ataata makillusi

Poor'lumik tunisinga

Poor'lumik pinngikkussinga

Naalanngisaassaqaanga.

Boller op, boller ned

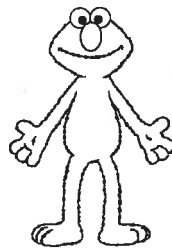
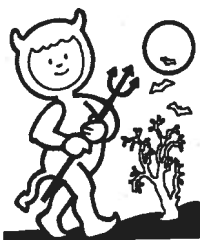
Boller i min mave

Hvis jeg ingen boller får

Så laver jeg ballade.

Isumaliutersuutit sisorarfiup sapaataata sammineqarnissaanut:

- Titartaaneq allannerlu atorpeqarsinnaapput - siornatigut sisorarfissiornermi qanoq atisalersortarsimaneq eqqartuiffigalugu.
- Atuartut oqaluttuamik titartaatillugillu oqaluttualiortinneqarsinnaapput sisorarfissiorarneq qangaaniit imal. ullumikkut qanoq nalliuttorsiuatigineqartarnersoq oqaluttualiaralugu.
- Ilinniartitsisut mappianni pinnguaat "Fastelavnsrouletten"-imik atilik takuuk.
- Klassip iluani sisorarfissiornermi poor'luliortoqarsinnaavoq.
- Sisorarfissiormissamut atatillugu kiinarpaliortitsineq kiisalu atisassanik sanatitsisoqarsinnaavoq.

Ilinniartitsisumut:

Internetikkut nittartakkat nassaassarsiorfigineqarsinnaasut makkuupput:

- www.duda.dk/Grundfag/Kristendom/Fastelavn/fastelavn.html

(tassani sisorarfissiornerup oqaluttuassartaa assigiinngitsorpasuillu nassaarineqarsinnaapput – *qallunaatut allagartaqarput*).

- www.detsker.nu/faste/

(tassani aamma sisorarfissiornerup oqaluttuassartaa nassaarineqarsinnaavoq qallunaat nunaannilu meeqqat atuarfianni atuartut sammisarinikuusaat assilianngorlugu takuneqarsinnaapput – *qallunaatut allagartaqarput*).

- www.silkeborg.bib.dk/bu/fastelavn.html

(tassani sisorarfissiornermut tunngasut assigiinngitsut nassaarineqarsinnaapput atisaliornissamullu sunneeqataasinnaasut sanaassat takuneqarsinnaapput qanorlu kiinnakkut qalipattoqarsinnaanerani siunnersuutissaqaalulluni aammattaaq pisiassanik imaqarpoq – *qallunaatut allagartaqarput ilaalu iserfissat tuluttut allassimasuullutik*).

- www.msn.dk

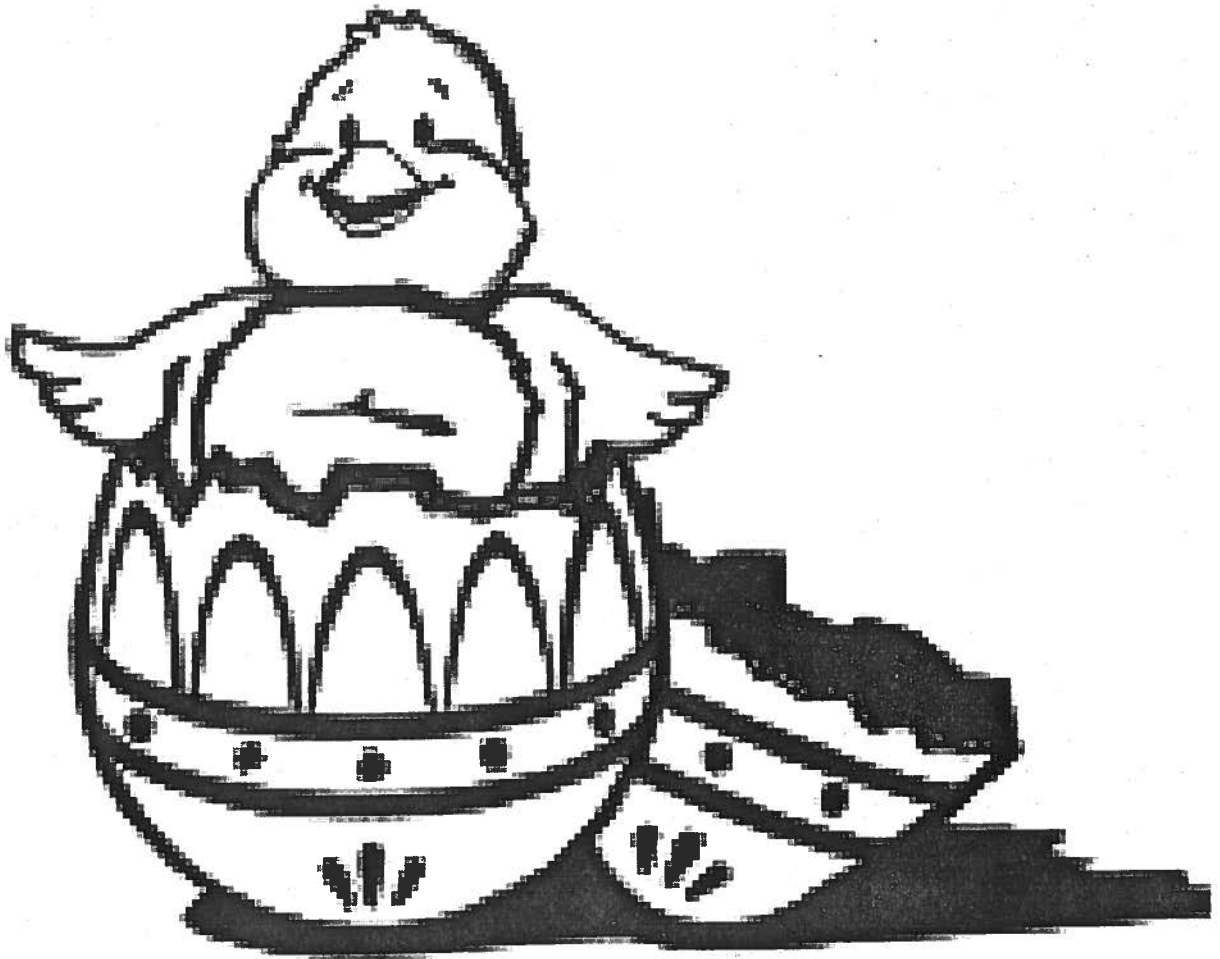
(tassani ujaasiffik aamma atorluarneqarsinnaavoq ujaqassap atia allaannariarlugu sorpassuarnik nassaassaqqarpoq – *qallunaatut allagartaqarpoq*).

- www.google.com

(qulaani ujaasiffiup assinga allaanerulaartunilli aamma nassaassaqqartoq – *qallunaatut allagartalimmut nuutinneqarsinnaavoq ”søg sider på dansk”*).

Poorski

Poorski

Juutit poorskisior tarput inuiaat Israel-ikkut¹ Ægypten-imiit aninerat nalliuttorsiu tigalugu.

Taamanikkut ukiut 3.500-ut matuma siorna Ægyptenimiit anigamik, angalanissamut nassatassat timiusiat suli pullanngitsut ingerlaalertariaqarsimapput - taamaattumik poorski aamma seernarsaateqanngitsumik timiusartorfiup nalliussineqarneranik taaneqartarpoq timiusallu seernaqanngitsut piffissami tassani nerineqartarlutik.

Juutit piffinniit assigiinngitsuniit Jerusalem-imut poorskisior artarsimapput taamaalillunilu Jiisusi ajoqersukkani ilagalugit Jerusalem-iliarnialersimavoq nalliuttorsior artorluni.

Palmit - sapaataat

- poorskip siuliani sapaat

Jerusalem-imut ingerlaartillutik Jiisusi malitsiilu illoqarfiaqqamut Betania-mut pisimapput. Jiisusip ajoqersukkani marluk pisimavai illoqarfimmut siutituumik piaqqamik qimusserfigineqarsimanngitsumik aalleqqullugit.

Jiisusi siutituup qaani qimusserluni illoqarfimmut iserusussimavoq, inuit takuniassammassuk eqqissinermik nassarluni aggertoq - hiistimummi saqitsaattumut qimusserluni iseriartorsimagaluaruni allatut eqqarsassagaluarmata.

Jiisusi illoqarfimmut iseriartortillugu ingerlaqaterpassui siuarlutik aqutissaa uliguaminnik palmillu pilutaannik ilioraaffigisimavaat. Taamaalilluni Jiisusi Jerusalem-imut iseriartorpoq inuit soraartartut: “Hosianna², Naalakkap aqqani aggertoq iluartuuli”.

Sisamanngorneq illernartog

Unnuk taanna Jiisusi ajoqersukkani ilagalugit naggammik nerivoq.

Savatorput iffiartorlutillu viinnimik illulerlugit. Neritillutik Jiisusi iffiamik tigusivoq avisseriarlunilu ajoqersukkaminut agguaallugu oqarluni: “Tassa timiga ilissi pillusi tunniunneqartoq. Taamaaliortaritsi uanga eqqaaniarlunga.” Taamaaleriarluni imerfik viinnimik

¹ Juutit imminnut aamma taamak taasaramik

² “Annaatsigut!”

imalik ingerlaartippaa, oqarluni: Imerfik una tassa angerusisaaq uanga aakut pillusi kuineqartukkut.”

Taamaammat Jiisusi eqqaaniarlugu nerliiviliartut “vin-imik” timiusamillu tunineqartarput palasilu oqartarluni: “Tassa aana Jiisusip timaa” aamma “Tassa aana Jiisusip aava”.

Inuppassuit Jiisusimik nuannarinnippit sorpassuarnik oqaluttuuttarmatik ilinniartittarlutillu – ilikkagaannut ilaavoq inatsisinik malinniinnarani inoqatinut pitsaasuunissaq ikiuisarnissarlu.

Jiisusip napparsimasut aaqqitsittarpai, aliasuttut tuppallersartarlugit toqusimasunillu makisitseqqittarluni. Tamakku pillugit Jiisusi oqallisigineqartaqaaq upperineqariartuinnarlunilu, kisiannili aamma inoqarpoq Jiisusimik nuannarinninngilluinnartunik, tassaasunik palasiunerit, allakkanik ilisimatuut farisiiarillu. Taakku isumaqarput Jiisusi Guutimik mittatilliisoq, tassami imminut Guutimut erniunerarami. Taassuma saniatigut inuit Jiisusimik nuannarinninnerat taassumunngalu tusaaniarnerunerat nuannarinnigilaat, namminnermi tusaaniarneqannginneruleramik. Taamaammat Jiisusimut akerarinnittut Jiisusi peertikkusukkaluaqaat inunnilli amerlasuunik ilagineqartuaannarmat qanoq iliussanerlutik nalullugu.

Jiisusip ajoqersugaasa, tassa ikinngutiginerpaasa, ilagaat Judas Iskariot.

Judasi aningaasanik nuannarisaqartuuvoq aningaasaaterpassuaqalerusullunilu qanorluunniit iliorusulluni. Taassuma tusaramiuk Jiisusimut akerarinnittoqartoq akerarinnittut ornippai.

Palasiunerit, allakkanik ilisimatuut farisiiarillu neriorsorpai paasiniarniarlugu qaqugu qanorlu iliorlutik Jiisusi tigusarisinnaaneraat. Jiisusimut akerarinnittut nalugamikku Jiisusi sorliunersaq, isumaqatigiippit Judasip Jiisusi kunikkumaaraa, takutinniarlugu Jiisusi kinaanersaq.

Jiisusip nammineq nalunngereerpaa ikinngutimi ilaanniit akeqqaminut tunniunneqarumaarluni soorlu aamma nalunngikkaa poorskip nalaani toqusussaalluni. Tamakku pillugit ajoqersukkani ilagalugit neritilluni Jiisusi nikallungavoq taamaakkaluartorli nereqatigiippit nuannisaqatigiillutik.

Neritillutik Jiisusip Judasi saariarlugu oqarfigeriataarpaa: “Tuavi, pisassat isumagipallanniaruk”, Judasilu taamak oqarfigineqarami Jiisusimik akerarinnittut ornippai oqarfigiartorlugit Jiisusi Guutimut qinujartungajalersaq.

Jiisusip ajoqersugaasa sinneri oqalorujooortillugit Jiisusip pisarineqarnissaminut toqunneqarnissaminullu piareersarniarsarai ajoqersukkaminilli paasineqarani. Jiisusip oqarfigai tamarmik qimakkumaaraanni qimarratigiumaaraannilu - Jiisusi taamak oqarmat ajoqersugaasa ilaat,

Jiisusip assut nuannarisaa Petrusi, oqarpoq nammineq taamaaliunngisaannarumaarluni. Jiisusilli akivaa: "Petrusi-aa, Petrusi-aa, aqagu ullaakkut kukkukooq angutiviaq aappassaa qarlorinnagu pingasoriarlutit oqarumaarputit nalullunga." Petrusip Jiisusi neriorsorpaa taamaattoqarnavianngitsoq.

Jiisusip ajoqersukkani oqaluttuuppai qimattariaqalerlugit naapeqqikkumaarlugilli toqusunit makeqqikkuni. Aamma oqaluttuuppai kingusinnerusukkut qilammukarumaarluni Guuti ataatani ornillugu taamaaligunilu Anersaaq Illernartoq ammukartikkumaarlugu ikinngutigissammassuk ikiortigalugulu.

Taarsereersimasooq neriunnaaramik Jiisusi naatsiivimmuq Getsemane-mik taaneqartartumut qinujartornialersimavoq. Nikallungallunilu annilaangagami ajoqersortini eqqaminiiginnaqquai, kingusinnerulaartukkulli kisimi qinuniarluni ungasillimmimmatsik ajoqersugai qasoqqaqigamik sinilerput. Jiisusip sallaatsumik itersartaraluarpai qinoqqileraangalli sinileqqittuarput. Naggataatigut Jiisusip oqarfigai eqqumaqqullugit tigusaangajalerami kisimiinnissi ersigamiuk.

Taamaalinngitsoq takulerpaat Judasi paarsisunik ilalerluni aggertoq. Judasip ornilluni kunimmani Jiisusip Judasi aperaa: "Judasi, kunimmik killuutigaanga?". Paarsisut Jiisusi inupilussuurtut pillugu tigusaraat Petrusillu tamanna takullugu kamaammingaarluni panani tigoriarlugu paarsisut ilaasa siutaata illua kipivaa katatsillugu. Jiisusilli Petrusi eqqissisarpaa paarsisullu siutaa attorlugu aaqqitsillugu. Jiisusi tigusaanerminut akiuutinngimmat ajoqersuisui paatsiveerupput paasigamikkulu allatut iliorsinnaanatik qimaallutik.

Jiisusi akerarinnitsiminukaanneqarpoq taakkulu unnuaq naallugu pinerluutinik iliuuserisimanngisaanik pasillerniarsaraat toqumik pillagaanissaa anguniarlugu. Jiisusip akerarinnittai pigaluaramik, pigaluaramik Jiisusip pinerluutigisimasinnaasaanik nasaanngillat. Petrusip ajoqersukkallu allap Jiisusi malissimavaat taassumalu tigusaqqaffia nalleramikku arnamit inuusuttumit aperineqarput Jiisusip ikinngutiginninneraatik. Arnep inuusuttup Jiisusimut akerarinnittunut oqaatilliinissaa annilaangassutigalugu Petrusip akivaa nalunerarlugu suna pinerini qimaallunilu. Taamaalinngitsoq angummit aperineqarpoq Jiisusimut ilaginnittuunersoq, Petrusilli aamma taanna akivaa Jiisusi nalunerarlugu. Kingusinnerusukkut angutip allap Petrusi ormeriarlugu oqarfigaa ilumut Jiisusip ikinngutigigaa nalunagu – pingajussaanilli Petrusip Jiisusimik ikinngutiginninnini miserratigaa.

Ullaanngoriartulersimavoq kukkukoorlu angutiviaq qarlorat Petrusip eqqaalerpai Jiisusip oqaaserisimasai: "Kukkukooq angutiviaq aappasaanik qarlorinnagu pingasoriarlutit oqarumaarputit nalullunga". Petrusip takulerpaa Jiisusi akerarinnitsimi akornanni kisimiilluni nikorfalluni isigigaani, kamassimarpasinnani qungujulaarlunili - Petrusillu paasilerpaa inuk asanerpaasani tatiginerpaasanilu ilaginnarsimallugu qissasiitigalunilu arpaannaq qimagulluni. Jiisusimik akerarinnittut Jiisusi unnerluutigiuarsinnarpaat naggataatigullu Jiisusi aperineqarluni ilumut Guutip ernerineraani angermat, isumaqarput unnerluussinerminnut peqqutissaqalerlutik – isumaqaramimmi Jiisusi taamaaliormermigut Guuti mitalleraa.

Landshøvdingili Pontius Pilatusi kisimi toqumik pillaasinnaavoq, taamaattumik taanna qularunnaarsittariaqarpaat ilumut Jiisusi pinerlussimasoq toqumik pillarneqartariaqartumik. Jiisusi ullaassakkut Pontius Pilatusimukaaneparnissami tungaanut akerarinnitsiminit anniartitaavoq naalliutsitaallunilu.

Taamak pisoqarnerani Judasip iliuutsini ugguaatigilersimavaa taamaattumillu Jiisusimut akerarinnittunukarpoq aningaasat pisimasani utertinniarlugit. Isumaqatiginnissuteqarfigisimasani tikikkamigit Jiisusip iperagaanissaa piumasaraa taakkuninngali illaatigineqaannarluni, taakkuami isumaqatigiissutigisimasartik iluareqaat.

Taamak pisoqarmat Judasi qimaariarluni imminut qimilluni nivinngarpoq.

Tallimannorneq tannaartoq

Landshøvdingip Pontius Pilatusip takusinnaasimanngilaa Jiisusi qanoq ajortuliorsimanersoq Jiisusimulli akerarinnittut kamassarsimavaat suaartarterlugit Jiisusi sanningasulimmut kikiattugaaqqullugu.

Pilatusip inuit oqarfigai Jiisusi pinngitsuusoq inuilli tusarnaartut nipitunerusumik suaartarput Jiisusi sanningasuliamut kikiattugaaqqullugu.

Pissutsit ima issimapput ukiut tamaasa poorskip nalaani Pilatusi parnaarussamik ataatsimik iperaasinnaasimalluni. Jiisusip tigusarineqarnerata nalaani parnaarussivimmi parnaarussaqaarsimavoq immikkut tusaamanerlunneqartumik, tassaasumik Barabbas, peqqarniitsumik toqutsisimalluni tigusarineqaarsimasoq. Pilatusip inuit tusarnaartut aperai parnaarussat aappaa iperagaasussaammat sorleq iperagaassanersoq, Jiisusi imaluunniit Barabbasi.

Inuit suaartaapput Barabbasi iperagaassasoq Pilatusilu allatut iliorsinnaannginnami Barabbas iperagaasippaa Jiisusilu akerarinnittaanut sanningasuliamut kikiattugassanngorlugu tunniullugu. Pilatusip nalunnginnamiuk Jiisusi pinngitsuusoq assani salippai taamaaliornermigullu oqarluni Jiisusimik toqutsinermut peqataajumanani.

Jiisusi atisaajarneqarpoq uliguaasalerneqarlunilu ajaappisserneqarluni. Nigaliliamik kapinartulimmik niaquserneqarpoq asissorneqarlunilu. Inuit seeqqumiarfigisarpaat quiassuartumillu oqarfigisarlugu: “Juutit naalagaat saammaasutit”, taamaalioriarlutillu qiserfigierarlugu niaquatigut ajaappissamik anaasarlugu.

Jiisusi Golgatami illoqarfiup silataani qaqqaaqqami sanningasuliamut kikiatorneqartussanngorpoq – atisaleqqinneqarpoq sanningasuliassaalu tunniunneqarluni.

Unnuaq naallugu killisiorneqarsimagami naalliutsitaallunilu Jiisusi sinissimanngilaq taamaattumillu qasoqaluni sanningasuliaq nammappiarsinnaanagu. Naggataatigut sanningasuliaa angummut allamut nammakkiutsinneqarpoq.

Inupiluit marluk Jiisusi peqatigalugu sanningasulimmut kikiattugaasussaapput. Pingasuullutik kikiassuarnik assamik kut isikkamikkullu kikiatorneqarput tassanilu qilalerlutik nukillaarlutillu toqunissamik tungaannut nivingasussanngorlutik. Inuit Jiisusi sanningasulimmi nivingatillugu mitallerpaat oqarlutik: “Allat annaappai namminerli annaassinnaanngilaq”.

Sanningasuliat eqqaanni sakkutuunik paarsisoqarpoq taakkulu kikiattugaasimasut toqunissaat utaqqiisaa immeraatinik pinnguarput. Jiisusi ammut qiviariarlugit oqarpoq: “Guuti, isumakkeerfigikkitt namminnermi naluaat qanoq iliorlutik.” Ullu qeqqartoq nuna tamarmi taarsivoq ullukkulli pingasut missaanni qaammaqqippoq, Jiisusi suaarmat: “Guutiga, Guutiga, sooq qimappinga?”.

Sakkutuut ilaasa Jiisusi imigassaanik sassaallerfigaa sunaaffali svampi seernartumik milluartitaq Jiisusimut milluartikkaa – taamaalisoq Jiisusi toquvoq. Toqummat nuna sajuppoq, qaarsuit qullorput, ilerfiit ammarput toqusimasullu amerlasuut iliverminnit makipput ingerlaalerlutillu. Inuit tupaallaqqaqalutik oqalulerput: “Ilumut, taanna Guutip erneraa”.

Unnukut Pontius Pilatusip Jiisusip ikinngutai akuerau Jiisusip timaa sanningasulimmiit aqqarnissaanut. Jiisusip timaa ilupaasiamut ipeqanngitsumut immuppaat ilivissaanullu qaarsummit ilullisitamat ilillugu. Ilerrup paava ujarassuarmik assakartitsivigalugu matuaat qimagullutillu.

Pilatusi aaliangerpoq ilerrup eqqaani paarsisoqassasoq, Jiisusip timaa tiguneqannginniassammat – immaqa annilaangassutigalugu Jiisusip ikinngutaasa Jiisusip timaa tigoriarlugu toqusunit makissimaneraanissaat.

Poorskip arfininngortua

Arfininngornermi susoqanngilaq, arfininngorneq qasuerseffiummat sulisoqaqqusaanngimmat. Jiisusip ikinngutaasa utaqqiinnarpaat ullup qaangiunnissaa, Jiisuip timaa salikkiartorniarlugu.

Poorskip sapaataa

Sapaatikkut ullaaralaakkut arnat arlallit Jiisusip ilivianukarput Jiisusip timaa tarngummik tipigissumik tanikkiartorlugu. Ilivia tikikkamikku takuaat ujarassuaq assequt peerneqarsimasoq annilaangassutigilerpaallu Jiisuip timaa tiguneqarsimanissaa.

Tassanngaannaq nuna nikorfaffigisaat sajulerpoq inngililu nuilluni. Inngilip oqarfigai: “Erseqinasi, Jiisusi maaniinngilaq toqusunit makissimammat, soorlu nammineq oqartoq taamaaliumaarluni.”

Arnat nuannaatsangaarput arpallutillu Jiisusi ujalerlugu. Nassaarigamikku kunittaarpaat oqaluffigalugulu takoqqikkamikku qanoq pilluartiginerminnik.

Inuilli amerlasuut arnat oqaluttuaat upperinngilaat. Aatsaat namminneq Jiisusi assamigut isikkamigullu kikiaat inikuinik putoqartoq takugamikku upperilerpaat, ilumut Jiisusiusoq toqusuniillu makeqqissimasoq.

Jiisusi ikinngutinilu katerisimaaqqittalerput oqarfigaalu nunarsuarmut angalaaqqullugit oqaluttuaralugu susoqarsimansoq Jiisusilu kinaanersoq.

“Ataatap Ernerup Anersaallu aqqani inuit kuisigut ajoqersorlugillu ilissinnut peqqussutikka tamaasa maleruaqqullugit. Eqqaamasiullu, ullut tamaasa najorpassi silarsuup naggatissaanut allaat.”

Poorskimi ileqqut:

Gækkebrevit – allakkat nalorsittaarutit.

Qallunaatut oqaaseq “at gække” isumaqarpoq uumisaarineq/qinngasaarineq imaluunniit salloqittaarineq.

Gækkebrevit tassaapput allakkat kusanartumik qiortakkat taallatallit, poorskimut atatillugu nassiuneqartartut. Allakkat atsiorneqarneq ajorput, tiguisup eqoriartussaammagu kina nassiussisuunersoq. Nassitsisup atiata naqinnerisa amerlaqataanik toornernik atsiorneqartarput, soorlu nassiussisoq Tupaarnaq-mik ateqarsimaguni (naqinnerit 9-it) allakkani atsiussavaa (toornerit 9-it), allakkamillu tiguisup Tupaarnap atia eqqoriassavaa.

Danmarkimi kisimi gækkebrevinik nassiussisarneq atorneqarpoq – qanorliuna allakkanik taamaattunik nassitsisarneq ileqqorineqalersimasoq?

Gækkebrevit atulinngikkallarmata qallunaatut bindebreve-nik taaneqartartut atorneqarput. Ukiut 1600-kkut tikillugit inuit akimanagerit akornanni inuit iluartuutitat atiinik atsersuisarneq nalinginnaavoq. Taamanikkut inuissiorarneq atornagu ulloq inummut iluartuutitamut ateerisamut ullorititaq nalleraangat nalliuttorsiutigineqartarpoq. Inuk atserneqarfimmini nuannarinnitsiminit allagarsisarsimavoq - allagaq kusanartumik qiortagaq, taallartalik takisuumillu qilertiterluakkamik

siilikimik qilerusigaq. Taamak ittumik allagarsisup allakkap qilerna takisooq seqineq tarritsinnagu qilerutaajarsinnaangikkaangagu “pillarneqartarsimavoq” fistertitsisussanngornerminik. Allagaq aamma tiguisussap nalusaanut ilineqartarsimavoq, tiguisussap attortoorpagu fistertsitsisussanngorlugu.

Ukiut 100-it matuma siorna inuussiortarneq naliginnaajartuinnersimavoq taamaalillunilu bindebreve-nik nassiussisarneq atorunnaarluni. Sivitsunngitsorli gækkebreve-nik nassiussisarneq atorneqalerpoq allakkanik “eqqumiitsunik” nassiussisarnerup tiguisarnerullu nuannersua katakkumanagu. Aallaqqaataani inersimasut kisimik imminnut allakkanik “nalorsittaattarsimapput” ullumikkulli taamaaliortartut meeraanerullutik.

Allakkanik nalorsittaarutininik imatut sanasinnaavutit:

Siullermik kusanasaakkamik allakkamik qiortaassaait taallamillu ilisiffigalugu, atit uumataasanik, toornernik allanilluunniit allassavat – nammineq isumassarsiorit, eqqaamalluguli nassiussisoq kinaanersoq eqqoriaruminaassamat. Allakkat ilisarimasannut nassiuguk eqqorsinnaangippagulu kiminngaaneernersoq mannik tunissavaatit, taamaalillutimmi “sianiinaassagakku”. Kiminngaaneernersoq eqqorpagu illit mannik tunissavat.

Pooskimi mannik

– mannik sorleq? Mannik sukkulaaq imaluunniit mannik kukkukuumeersoq?

Ullumikkut amerlanerit mannik sukkulaaq piumanerussagunarpaat qangaanerusorli pooskimi inuit imminnut manivinnik tunisarput – soormita?

Ukiut 1000-it matuma siorna kristumiuussuseq Danmarkimut anngutinngikkallarmat upernaakkut upernaarsiornermik fistertoqartarpoq. Upernaarsiornermi ukiup anigorsimanagera upernaallu kissalaamik naajartormillu nassataqarnera nalliuttorsioartarpugut. Upernaakkut kukkukuut amerlasuunik mannik qilerartarmata mannik inuunermut nutaamut ilisarnaataammat upernaarsiornermi mannik nutaanik tunisiseqatigiittarneq pissusissamisuginnarsimavoq. Mannik ilusilersukkanik qalipannernik kusassarneqartarput tiguisussallu atia mannik kigartorneqartarluni. Ilaasa mannik uanitsut qalipaannut qalaqatigitittarsimavaat qalipaait ilutsillu kusanartut piniarlugit.

Qallunaat kristumiunngormata upernaarsiortarunnaarsimapput poorskimili manninnik tunisisarneq ingerlatiinnarneqarluni. Gækkebrevit atulermata nassiussisoq eqqorneqanngikkaangat qujassutitut manninnik tunisisalerput.

Gækkebrevit taallartaat assigiinngitsorpassuusinnaapput, soorlu:

- Kukukooq qasertoq
kuummi manniliortoq.
Kukukooq ikiligaq
igamut ikiligaq.

Kukukooq nasaaralik
qaqortumik qungaserutilik.
Kukukooq meqqorik
ilumut taanna pikkorik.

- Illerfik pillerfik
pinngualerfik,
allortoq qallortoq,
salluliortoq,
qullugiaq pukulugiaq,
majoriaq,

sikuluk pikuluk,
silakujuk,
akkaak kakkaak
assaasakkaak
manngerpoq!³

³ Hans A. Lyngø: Naggateqatigiiaat, 1995

Qallunaatut gækkebrevit imatut taallaqarsinnaapput:

En vintergæk, en sommernar
en fugl foruden vinger,
en lille ven, som har dig kær,
en kærlig hilsen bringer.

Gæk, gæk, gæk
put Peter i en sæk
og send ham til Paris
på ryggen af en gris.

Qallunaatut gækkebrevinik nassiussisoq qanoq atsiorsinnaanerani assersuutit:

- Mit navn det står med prikker, pas på det ikke stikker....
- Mit navn det står med måner, pas på d ikke dåner ☾☾☾☾
- Mit navn det står med sne, men det er svært at se ****
- Mit navn det står med krydser, pas på de ikke drysser +++++

Ilinniartitsisumut:

Poorski qulequtaralugu suliarineqarsinnaasut:

- Isiginnaartitsineq – Jiisusimik oqaluttuaq immikkoortunut naatsunut agguataariarlugu atuartut eqimattakkaarlutik atuaqatiminnut takutissinnaavaat
- Titartaaneq – Jiisusimik oqaluttuaq atuartut titartagartalersorsinnaavaat/ assiliartalersorsinnaavaat
- Nunalerineq – Jiisusimik oqaluttuami illoqarfiit, qaqqat piffiillu allat eqqaaneqartut nunap assingani ujarneqarsinnaapput
- Upperisarsiorneq – upperisamik nassuerut atuarneqarsinnaavoq eqqartorneqarlunilu nassuerut qaqugukkut atorneqartarnersoq/ oqaatigineqartarnersoq
- Upperisarsiorneq – poorskisiorarnitsinnut tunngaviusoq sammineqarsinnaavoq eqqartorneqarlunilu (Jiisusip toqusunit makinnera pingaartinnerullugu)
- Kalaallisut – allakkanik nalorsittaarutit taallartassaannik sanasoqarsinnaavoq
- Kalaallisut, oqaatsinik pinnguarneq – nassiussisup atsiornissaanut atorsinnaasunik naggateqatigiiarisooqarsinnaavoq
- Manninnik kusanartuliorneq – manninnik imaarseriarluni qalipaasoqarsinnaavoq pinneraasoqarlunilu
- Kaarsinik naatitsisoqarsinnaavoq, soorlu immuup puukuanut qalipallugu kusassarneqarsinnaasumut

Poorskimut tunngasunik internetikkut misissuiffissat arlaqaalupput, soorlu:

- www.emu.dk/event/paaske/ - poorskip oqaluttuassartaa (juutit kristumiullu poorskiata) poorskimilu ileqqut
- www.duda.dk - poorskip poorskimilu ileqqut oqaluttuassartaat, poorskimut tunngasunik suliaqarnissamut ilitersuutit, soorlu manninnik qalipaanissamut, poorskerpaluttunik nerisassiornissamut il.il. internetikkut ujarlerfissanik tulluuttunik aamma innersuutitaqarpoq.
- Atuaqag; Sue Penney: Religion og kultur – jødedom. Juutit oqaluttuassartaat eqqartorneqartoq atuangikkaluarlugu poorskimut tunngasoq ilassutigineqarsinnaavoq.

Juulli

Juulli aallartittarpoq Adventip sapaataani siullermi, juulliararnissaanut sapaatip akunneri sisamat sioqqullugu - ullumi tassani oqaluffiup ukiua nutaaq aallartittarpoq. Nissiaqqat, uummataasat, guultit, qillaaluttut allarpassuillu pinnersaatigisarpavut. Juullimuttaaq mappersagarput asaqaarput allarpassuillu juullimut attavilersinnaasagut. Kisiannili tamakkorpasuit pillugit juulli nalliuttorsiutigineq ajorparput, tassami Jiisusi pissutigalugu juulli nalliuttorsiutigisarpavut.

Qangarsuaroq arnaq inuusuttunnguaq Mariamik ateqartoq illoqarfimmi Nazaretimik atilimmi najugaqarsimavoq. Inuttut pitsaallunilu iluartuusimavoq, taamaasilluni Guutip toqqarsimavaa ernermi anaanassaatur.

Testamentitaami ima allaqqasoqarpoq: ” *Elisabethip naartulluni qaammatit arfinilinngormagit inngili Gabrieli Guutimit aallartinneqarpoq Galilæami illoqarfimmut Nazaretimik atilimmut, niviarsiamut Mariamut Josefip eqqarleriit Daavikkut ilaata nuliassaanut. Inngilip iserfigaa ilassillugulu ima oqarluni: ”Naalakkap najorpaatit saammaassaasutit uumaa!”* Oqaatsit taakku *Mariap annilaarutigeqai isumaliutigalugulu ilassinnissut taama qanoq isumarnersoq. Taava inngilip oqarfigaa: ”Erseqinak, Maria! Guutimut saammaannarsivutit. Naartulissaatit ernertaassallutillu, taannalu Jiisusimik atsissavat. Pingaartorsuanngussaaq Qutsinnerussaartullu erneranik taaneqassalluni, Jaakukkunnut kunngiussaaq naassaangitsumik, naalagaassusialu atajuaannassaaq.”* Maria inngilimut oqarpoq: ”Qanoq ililluni taanna pissava? Angummimmi ilaqarsimanngilanga.” *Inngilip akivaa: ”Anersaaq Illernartog ilinnut piumaarpoq, Qutsinnerussaartullu pissaanerata ulikkumaarpaatit. Taamaattumik meeraq mattaaq Elisabethi eqqarlit ernertaartussaavoq utoqqalinermini. Taassuma ernisuitsuuneragaasup naartulluni maanna qaammatit arfinilinngorpai; Guutimummi sumik ajornartoqanngilaq.”* Taava *Maria oqarpoq: ”Naalakkap kiffaraanga. Oqaatsisit malillugit pineqarlanga.”* Inngilillu qimappaa.” Luk. 1, 26-38.

Maria angummut inuusuttunnguamut, Josefimik atilimmut, katerusersimavoq. Josefip paaswigamiuk Maria naartulersimasoq kamalersimavoq, nalunnginnamiuk nammineq meerassarinagu, taamaasillunilu katikkusukkunnaarsimallugu. Taamaalimmat inngili takkuppog

oqaluttuullugulu Maria pitsaasuullunilu iluartuummat eqqissilluni katissinnaagaa, taannalu meeraq naartuaniittoq Guutip emerigaa paasitillugu. Taamaasillutik Maria Josefilu katipput.

Testamentitaami ima allaqqasoqarpoq: *“Ulluni taakkunani kaasari Augustusi peqqusivoq silarsuarmi tamarmi inuit kisinneqassasut. Tamanna inunnik kisitsinerit siullersaraat Kviriniusi Syriami naalagaatitaatillugu. Tamarmillu immikkut illoqarfimminnut allatsikkiartorput. Aamma Josefi majuarpoq illoqarfimmit Nazaretimiit Galilæamiittumit Judæamut, Daavip illoqarfianut Betlehemimik atilimmut, Daavip inoqutai eqqarleriissortaalu nagguigigamigit tassani allatsissalluni nuliassani Maria naartusoq ilagalugu. Tassaniitillugit Mariap ernivissaa nalliuppoq; pernaamminillu ernertaarpoq, immullugulu nersutaatit nerisarfiannut ilivaa akunnittarfinmi inissaqannginnamik.*

Tamatuma eqqaaniipput savanik paarsisut narsaammiillutik unnuami pigaartut savaatitik paaralugit. Taava Naalakkap inngiliata saqqummerfigai, Naalakkallu naalannassusiata qaammarfigai; ersingaalerpullu. Inngililli oqarfigai: “Erseqinasi! Takuat, tipaatsunnartumik tusarlissavassi tipaatsungaartissassinnik inuit tamarmik pissaannik: Ullumi ilissinnut erniuvoq annaassisoq Daavip illoqarfiani; taanna Kristusiuvoq, Naalagaq. Mannalu nalunaaqutigissavarsi: Naniumaarparsi naalungiaq immussimalluni nersutaatit nerisarfianni innangasoq.” Tassanngaannarlu inngilimut ilaliupput qilammiorpassuit Guuti qutsinnermi nunarsuarmilu!

Naalannarsili Guuti qutsinnermi nunarsuarmilu!

Eqqissineq pili inunnut Guutip nuannarisaanut!

Inngilit qimammatic qilammut uterlutik savanik paarsisut oqaloqatigiilerput:

„Bethlehemimukarta, takusarlugu pisimasoq tamanna Naalakkap uatsinnut nalunaarutigisaa.“ Tuaviorlutik tassunnarput, tassanilu nanivaat Maria Josefilu meerarlu nersutaatit nerisarfianni innangasoq. Meeraq takoreeramikku taanna pillugu imminnut oqaatigineqartut oqaluttuarilerpaat, tusartullu tamarmik savanik paarsisut uterput, Guutilu nersorpaat unnersiutigalugulu tusakkatik takutillu pillugit, imminnut oqaatigineqarnerisut timitarsigamikkitt.“Luk. 2, 1-20.

Danmarkimi ilitsoqqussat:

Danmarkimi juullimut attuumassutilli ilitsoqqussat amerlasoorujussuupput. Uanilu nittartakkami www.julidannevang.dk/traditioner atuarsinnaavatit:

- Adventt, Adventtip kransia, Adventtip ulloriaa, Naasut, Inngilit, Tunissutit, Tunissutissanut pappilissat, Kanaartat Nersutaatillu nerisarfii, Kunngit Pingasut Ulluat, Jiisusip inuuia, Juulli, Juullimi nereqatigiinnerit (julefrokoster), Juullimi qppersakkat, Juullimi pinnguaatit, Niisimaaq/Juulimaaq, Juullimi ini, Koortit julemærkillu, Nissimaat, Luuciap ullua, Naneruutit, Misteltenit, Nissiaqqat, Pinnersaatit, Orpiit allarpassuillu.

Juullimi ilitsoqqussat pillugit paasissutissat amerlasoorujussuit nunanit assigiinngitsorpassuarniit Internetikkut nassaarineqarsinnaasut imaaginnavipput. Juullimi ilitsoqqussat Kalaallit Nunaannut tunngasut pillugit unnersuussutigineqarsinnaapput: „Historien om mit liv“ *Poul Hansen*immit, „Nunap tunua inoqarpoq“ *Ejnar Mikkelsen*immit, „Grønlands Indre Liv“ *Hans Lyngem*it, kiisalu „Gammeldags jul ved Godthåb“ *Knud Oldendow*immit.

Ilinniartitsisut map-ianni „Nunani allani juulli“/ “Jul i andre lande“ nassaarineqarsinnaasut ilagaat.

Juulli sammitillugu atuartitsiner mut siunnersuut:

- Juullimut quppersagaaqqamik tunissutinik imaqarsinnaasumik sananeq.
- Juullimut pinneraatnik sananeq.
- Quppersakkamut tunissuteeranguanik sananeq/pisiniarneq – tassani pisiniarnermi oorit annikitsunnguit atorlugit klassip iluani pisiniartoqarsinnaavoq (soorlu 20,-kr-imik nalilinnik).
- Juullerpaluttunik kaagilioqatigiinneq.
- Juullimut erinarsuutit assigiinngitsut klassip iluani erinarsorlugillu sungiusarlugit – immaqa tassani angajoqqaanut takutitsilaarnissamut atatillugu.
- Oqaluttuaq qulaani eqqartorneqartoq klassip iluani eqqartuiffigisiuk.

Ilinniartitsisumut:

Internetikkut nittartakkat nassaassarsiorfigineqarsinnaasut makkuupput:

- www.sussiesvanborg.dk

(Uani nittartakkami nassaarineqarsinnaapput: Qiortaanermut ilitsersuutit assilissallu. Nittartagaq qallunaatut allagartaqarpoq).

- www.julidannevang.dk/

(Uani nittartakkami nassaarineqarsinnaapput: Juullimut tunngasut assigiinngitsorpassuit soqutiginarluinnartut. Nittartagaq qallunaatut allagartaqarpoq).

- www.jul-for-alle.dk/

(Uani nittartakkami juullimut tunngassutillit assigiinngitsorpassuit aamma nassaarineqarsinnaapput; soorlu oqaluttuat, erinarsuutit, postkortit assigiinngitsorpassuillu. Nittartagaq qallunaatut allagartaqarpoq).

- www.google.com

(Nittartagaq ujaasiffigineqarsinnaasoq atorlugu paasissutissanik assigiinngitsorpassuarnik nassaassarsiorfigineqarsinnaavoq. Qallunaatut imal. Tuluttut allagartalimmi ujaasisoqarsinnaavoq).

Kunngit pingasut sapaataat

januarip arfernani

Kunngit pingasut:

Qangarujussuarli Juutinut kunngissaq Biilliimimi inunngortussatut siulittuutigineqarsimavoq, ilisimaneqaranili qaqugukkut pisussaasoq. Taamaakkaluartoq siulittuisartoq siulittuutimini oqarsimavoq meeraq inunngorpat qilammi ulloriaq qaammaareqisoq ulloq nallerpat saqqummerumaartoq.

Biilliimi Israalip ilaani Judæami nunaqarfiuvoq tassanilu oqaluttuaq pisimasuuvoq.

Nunami kunngiusoq Ruumamiuusimavoq, Herodesimik atilik. Herodesi naakkittaatumik naalagaasimavoq ajortuusoq, inuillu ikitsuinnaat nuannarisimavaat. Amerlanerit kunngimut pikitsitserusuttarsimagaluarput saperluguli. Kunngi illoqarfiup iluani amerlasuunik kilitsissiaqarsimavoq, taakkulu inuit pissusilersuutaat oqallinnerilu tamaaviisa nakkutigisarsimavaat. Arlaata kunngi ajortumik pillugu oqalussimappat imal. iliuuseqarsimappat, pisuutitaasoq ingerlaannaq parnaarunneqartarsimavoq toqussi tikillugu. Taamaattumik tupinnangitsumik inuit oqalunnissaminnut iliuuseqarnissaminnullu annilaangasarlutillu mianersortorujussuusarsimapput.

Ullut ilaanni kangianiit ungasissorujussuarmit kunngit pingasut

Biilliimimut tikiupput, inuillu tamanna pillugu

alapernaarrattorsuupput. Inuilli alapernaannerat annerulerpoq

illoqarfimmi angalatillutik oqartalemata ullorissap qaammaareqisup aqutissiuussimagaatsik,

kiisalu illoqarfiup iluani kunngissamik inunngortoqarsimammat tunissutinik akisuunik

tunisiartorlutik. Kunngit taakku pingasut inunnik apersuipput kunngiup taassuma inunngortup

sumiippiarneranik nalunnginnittoqarnersoq.

Kunngit taakku pingasut ungasissorsuarmit aggeruugamik Biilliimimi pissutsinut

ilisimasaqangillat kunngimullu Herodesimut ilisimasaqaratik. Tamakkulu tamaasa

ilisimareersimasuugunikkit pissutsimikkut soorlu mianersornerusimassagaluartut.

Taamaakkaluartoq piffissaq sivisunngitsoq qaangiummat kunngip kilitsissiaasa pisut tusarsimavaat

tuaviernerpaamillu naalakkaminnut kunngimut Herodesimut oqariartupallassimapput: "Kunngi,

angutit ilisimatuut pingasut kangianiit illoqarfitsinnut takkupput. Ullorissamik ingiorteqarlutik

aggersuupput kunngerlu inoorlaaq persuarsitigiartorlugu."

Kunngip tusaraluarlugu nammineq kisimi kunngiorusungaarami kamattorsuanngoqaaq.

Tuaviernerpaamik siunnersortini isumasiorumallugit qaaquai tusakkaminillu oqaluttuullugit

inappaalu pisup ilu Moorneranik paasiniaaqqullugit - siunnersuisulli oqaluttuarput taanna siulittuut ulloriaq kunngissarlu pillugu qangali ilu moortuusoq.

Kunngi Herodesi tamanna tusaraluarlugu annilaangasorujussuanngorpoq. Inuimmi kunngissaq inoorlaaq tusaraluarunikku pikitsitsinissaminut tunngavissaqarlualernissaat ilimagilluinnarppaa. Aammattaaq nammineq nalunngilaa innuttaminit nuannarineqarpallaarnanilu ersigineqaqaluni, taamaamat pikitsitsinissaq iluatseriaannaasoq qularinngilaa. "Inoorlaaq taanna nanisariaqarpara tuaviornerpaamillu toqullugu inuit amerlavallaat tusannginneranni," eqqarsarpoq. Taava kiffani atorlugit angutitut ilisimatuunut aperiartortitsivoq illoqarfimmi sulerinersut paasinialugu. Taakkulu kilitsissiat oqaluttuaasa asseqqinnaavanik paasisaminnik oqaluttuarput, kunngilu ima oqarpoq: "Meeraq nanisiuk, nanigussiullu tuaviornerpaamik uannut oqariartussaasi. Uangattaaq kunngi inoorlaaq persuarsitigerusuppara tunissutinik nalituunik tunillugu."

Taamaasillutik kunngit pingasut ujaasinertik ingerlatiinnarppaat. Illoqarfik qimappaat ullorissammi qaamanerata taarsigaluartorluunniit qinngorfeqarnera malittuaannarppaat.

Ullorissap qaamana malillugu ingerlajuarsinnarput naggataatigullu nersutit inaat nassaaralugu. Tassani ullorissap qinngornera sakkortoqaaq kunngillu pingasut tassanngaannartumik nuannaarnermik sakkortuumik misigisaqalerput.

Kiisami ujangartik nassaarivaat.

Matu kasuttorfigaat arriitsunnguamillu matu oqimaaqisoq ammarppaat nersutaatillu akornannut qaammaarippiannngitsunnguamik ikumanilik qiviarlugu.

Taartumut sungiusseriaramik inimi misissuillutik nassaarileriallarppaat angut inuusuttunnguaq nuliilu. Inussiarnisaartumik ilasseriarlugit aggernerminnut tunngavitsik oqaluttuarivaat ilisimaarinerarlugulu inuusuttunnguit taakku marluk kunngimut inoorlaamut angajoqqaajusut. Nersutillu nerisarfianut qanganisaaqisumut unnersuunneqarput takusaqqullugu, tassanilu meerannguaq nalasoq takuaat – Jiisusi, tippimik kanaartanillu poortorluarsimasoq. Jiisusi pilluaqqaat pitsaanerpaamillu kissaallugu taamaalioriarlutillu tunissutinik nalituunik kuultiusunik tunillugu pujuliortitsillutillu.

Kunngit pingasut meeqqamut angajoqqaavinullu unnersiutiginnereeramik angalarujussuareernerup kingorna qasungaatsialersimagamik innarput. Sinileramik tamarmik ataatsikkut eqqumiitsumik sinnattorput. Sinnattuminni Guutimit mianersoqquneqarput Biilliimimut aqut alla atorlugu angerlaqquneqarlutik.

Ullaaralaakkut itiaariarlutik pisattatik poortulaaginnariarlugit Josef Marialu qujamasuttunnguamik inuulluaqqaat. Angallavissaq takeqisoq atorlugu angerlamut aallaannariarput, aqqulli atugarisaat Kunngi Herodesimit Biilliimimillu ungasingaatsiartukkut uiarterlugu ingerlapput.

Kunngit pingasut aallaqqammitsiaannartut Guutip inngili Josefimut aallartippaa.

Inngili oqarpoq: "Nuliat meeqqallu ilagalugit nunamiit qimaagitsi. Kunngi Herodesi ujaasititsilluni aallartilerpoq meeraq toqukkumallugu. Ægyptinimut qimaagitsi oqaluuteqqinnissattalu tungaanut taakaniillusi."

Taamasillutik Josefikkut Marialu tuavioqalutik meeraq ermutteriarlugu pisattatillu poortoriarlugit nunamut taarsuup ataani aallarput.

Kunngip Herodesip paasivaa salloqittaaffigitissimalluni kiisalu kunngit pingasut meeqqap inunngortup sumiinneranik paasititseqqaaratik aallarsimasut.

Kunngi kamattorsuanngorpoq inatsillunilu meeqqap nanineqarnissaanik - meeqqalli sumiinneranik ilisimasaqannginnami piumasaqarpoq meeqqat marluk inorlugit ukiullit tamaavissuarmik toqunneqassasut. Qassit toqunneqarsimasinnaanerannik ilisimannittoqanngilaq kisiannili Kunngi Herodesi kimilluunniit qularineqarsinnaanngitsumik peqqarniitsupilorujussuullunilu naakkittaatsorujussuusimavoq.

Josefi, Maria Jiisusilu Kunngip Herodesip toqunissaata tungaanut Ægyptinimiiginnarput.

Kunngip toqoreernerata kinguninngua Guutip inngilia Josefimut uterpoq oqarlunilu: "Josef, meeraq anaanaalu ilagalugit Israelimut uterniaritsi."

Kunngit pingasut Danmarkimi Kalaallit Nunatsinnilu Kunnginik pingasunik taasarpagut, naak kunngiunatik ilisimatusimanissaat ilimagineqartaraluartoq. Januarip arfernani ulloq nalliussiffiusarpoq pissutigalugu ulloq taannarpiaq kunngit pingasut Jiisusi nersutaatit inaanniittoq takoqqaarsimagamikku. 1770-i tikillugu Danmarkimi ulloq taanna sapaassuusimavoq nalliuttorsiofik. Kunngit pingasut taakku ukioq 350-imi Balthazarimik, Casparimik Melchiorimillu atserneqarsimapput.

Danmarkimi ileqqut:

Juulli qanga pisortatigoortumik januarip tallimaani naggaserneqartarsimavoq. Naneruutit pingasunik avalequtaasalinngorlugit nerriviup qeqqanut

ilineqartarsimapput, nerisassanillu mamarluinnartunik nerisarsimallutik. Naneruutit avalequtaasatut ataatsimut naapiffeqartarsimapput tassanilu naapiffianni paassanik ilisiffigineqartarsimallutik, naggataatigut naneruutit nungukkaangata seqqorpallarujuusuartarsimavoq juullip qaangiunneranut oqaatiginnittumik.

”Upperisapalaaq”:

”Upperisapalaaq” malillugu Kunngit Pingasut unnukkuanni uissaq sinnattukkut takuneqarsinnaavoq. Sinnattorli eqqutissappat siniffimmut kinguporsorluni innartariaqarpoq imaluunniit niup illua siniffimmiitillugu aappaalu natermiitsillugu imatut oqartariaqarluni:

**Kunngit Pingasut illernartut qinnuigaassi
unnuk manna takutissagissinga
kiap siniffia aaqqissussagiga,
kiap tungia utsersussagiga,
kiap nularilissagaanga,
kiap atia ataqqinnittumik nammassagiga.**

Kalaallit Nunaanni ileqqoq:

Pisortatigoortumik juulli naggaserneqartarpoq Kunngit Pingasut sapaataanni. Ulloq taanna inuit mitarrattarput assigiinngitsorpassuarnik atisalersorlutik ilisarnarunnaarsarniarlutillu.

Kunngit Pingasut sammineqarnerani suliarineqarsinnaasut:

- Titartakkanik qppersagaaraliorneq.
- Oqaluttuamut titartagartalersuineq.
- Naneruusiorneq.
- Oqaatsit allassimasut oqallisigalugit: Naakkittaatumik naalackersuisoq, juutit kiisalu siulittuut.
- Nunat assigiinngitsut kunngit pingasut pillugit ilitsoqqussaat misissuiffigalugit.
- Mitaartarneq pillugu oqallineq.
- Mitaarnissamut atisanik sananeq.
- „Upperisapalaat“ (overtro) suunersut eqqartuiffigalugit.

Ilinniartitsisumut:

Internetikkut nittartakkat nassaassarsiorfigineqarsinnaasut makkuupput:

- <http://home6.inet.tele.dk/snesere/artikler/art5/art5.htm>

tassani kunngit pingasut oqaluttuassartaat nassaarineqarsinnaavoq

- www.fusr.dk/projekter/himmelblaa/himmelblaa_opgaver.htm

tassani kunngit pingasut pillugit erinarsuut suliassallu 6. klassiniit 9. klassinut atuartunut

tulluussakkat nassaarineqarsinnaapput (ilisimatitsissut: Atuagaq "Dejlig er den himmel blå"

malillugu suliassat allallu ilusilersugaammata)

- www.google.com

tassani kunngit pingasut (Hellige tre konger) pillugit ujaasiffik atorlugu nassaartoqarsinnaavoq

- www.msn.dk

tassani qulaani allassimasoq malillugu ujaasiffik nassaassarsiorfigineqarsinnaavortaaq

